

"We kunnen met elkaar de verandering van het energiesysteem echt versnellen."

"Wat hebben jullie al veel bereikt in de afgelopen 10 jaar!"

Zaterdag 18 februari kwamen ruim 40 leden van Betuwewind bij elkaar om samen na te denken over de strategie van Betuwewind op het gebied van energie. Hoe gaan we onze (beperkte) middelen inzetten voor de versnelling die nodig is? Samen met partners in de regio is het belangrijk dat we ons geld, netwerk, kennis en 'handjes' zo slim mogelijk inzetten om maximaal impact te hebben op die versnelling.

Hart onder de riem

Als inleider was Hans-Peter Oskam gevraagd om vanuit landelijk perspectief zijn visie te geven. Hans-Peter is directeur van Netbeheer Nederland, de branchevereniging van netbeheerders. In die positie zit hij dicht bij het 'Haagse' en heeft hij overzicht over wat er wel of niet lekker loopt.

Hij begon zijn verhaal met een hart onder de riem te steken. Hij was 10 jaar geleden in een andere rol al betrokken bij de eerste stappen van Betuwewind en vindt het fantastisch wat er gerealiseerd is. Afgelopen week had hij nog koffie gedronken met minister Jetten die spontaan over ons laadplein begon omdat hij dat zo'n bijzondere ontwikkeling vindt. En zo wordt Betuwewind vaker aangehaald als mooi voorbeeld hoe lokale gemeenschappen de energietransitie kunnen versnellen.

Ontwikkelingen & belemmeringen

Hans-Peter moedigde ons aan om vooral de ambitie hoog te houden vanwege drie grote ontwikkelingen die de komende 7 jaar tot 2030 worden uitgerold:

1. Er is in de strategie van Nederland en Europa 10 keer zo veel productie van biogas nodig. De partijen die hier nu op inspelen, verdienen veel geld terwijl juist ook lokale projecten kunnen bijdragen, zeker ook in de beeldvorming van wat 'goede' en 'slechte' biomassa is.
2. De benodigde toename van zonne-energie speelt een grote rol, dat moet de komende vier jaar nog 4 keer zo veel worden als dat we nu hebben. Die hoeveelheid kan in het huidige systeem niet aangesloten worden, omdat de kabels niet snel genoeg kunnen worden aangelegd. Het is dus net zo belangrijk om te werken aan lokaal en direct gebruik van zonne-energie. Dat kan met opslag (ook in warmte), vraagsturing, waterstofproductie etc. en zou door Betuwewind heel goed kunnen worden opgepakt met consumenten en bedrijven in de regio.
3. Het is ook belangrijk om op grotere schaal te werken aan opslag en buffering van energie, bij grootschalige opweklocaties en bij bedrijven, dat kan in de vorm van stroom, warmte en andere opslagmedia zoals waterstof.

Op de vraag welke belemmeringen hij ziet en waarom bovenstaande niet snel genoeg gaat, noemde hij 'handjes' (de netbeheerders hebben samen 13.000 vacatures op 18.000 medewerkers), geld, vergunningen en procedures. En dit heeft natuurlijk allemaal te maken met politieke keuzes. Om die te beïnvloeden is er kennis en urgentie nodig en concrete voorbeelden die laten zien dat het kan.

Aan de slag

Na deze inspirerende inleiding gingen de leden aan de slag met de thema's: productie, transport, handel en consumptie van energie. Wat zijn de belemmeringen, waarom doen we nog niet voldoende om de omslag te maken en daarmee de opwarming te stoppen?

Bij **consumptie** werd genoemd dat gemak en gewoontes een belangrijke rol spelen en ook dat de prijsprikkel op dit moment niet de goede kant opwerkt. Fossiele energie heeft dezelfde prijs als duurzaam en ook besparing wordt onvoldoende beloond.

Bij de **productie** zijn de benodigde vergunningen de bottleneck waarbij de politiek en de omgeving vaak nog te weinig de lokale voordelen zien. Bij **transport** zit de bottleneck bij het gebrek aan balans tussen vraag en aanbod en ook in de **handel van energie** zorgt dit voor grote schommelingen en onzekerheid wat niet bevorderlijk is voor de gewenste verandering.

Nog veel meer ideeën

Na een korte plenaire terugkoppeling gingen de groepen verder met de vraag wat Betuwe wind al goed doet, wat beter kan en hoe we nog meer kunnen inzetten op versnelling. Dit leverde weer een grote hoeveelheid ideeën op. Tegen half vijf kostte het gewoon moeite om te stoppen. Toch wilden we graag tijd maken voor een borrelmoment en om na te praten. Daar werd door veel aanwezigen gebruik van gemaakt.

Conclusies

De oogst van de dag zal nog verder in kaart worden gebracht en verwerkt in de planning van de directie, maar belangrijke conclusies kunnen al wel getrokken worden.

We kunnen de verandering van het energiesysteem echt versnellen door aan de slag te gaan met opslag, buffering en direct gebruik van duurzaam opgewekte energie. Hiermee wordt het mogelijk meer directe prijsafspraken te maken tussen opwekkers en gebruikers van energie. Dat kan prijszekerheid en dus rust in de markt brengen en de voordelen van lokale opwek ook lokaal ten goede laten komen.

Door dit goed aan te pakken kunnen we beleidsmakers overtuigen dat er meer lokale opwek nodig is en dat daar ruimte voor moet worden gemaakt en we kunnen zorgen dat er kabelruimte vrij komt om het elektrificeren mogelijk te maken, ook bij bedrijven.

Tot slot was er een grote roep om meer communicatie (en lobby), met de leden, met de omgeving, met de politiek om het draagvlak te bevorderen zodat er meer vergunningen en sturende regels kunnen worden gemaakt. Het helpt ook om meer (jonge) mensen te trekken voor de nieuwe banen en consuminderen te bevorderen.

Leden worden ook graag meer en vaker betrokken bij de ontwikkelingen, bij wat we al doen en wat er nog meer gedaan moet worden. Daar geven we graag gehoor aan. Wordt vervolgd dus.